

Zuidveld 11 Onnen

Rijksmonument

Bouwjaar :1910

Opdrachtgevers: Hindrik Hekman en zijn vrouw Aaltien Mulder

Architect: onbekend

Dit pand is van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarde.

Het is een Gorechtse boerderij, herbouwd in 1910 na een brand op 27 april 1908 door blikseminslag. Sinds ongeveer 1970 is het pand in gebruik als woonhuis. Na een restauratie is ook de schuur bij het woonhuis getrokken.

De boerderij is gebouwd in een zogenaamde ambachtelijke–traditionele bouwtrant. De hoofdschuur is a-symmetrisch achter het voorhuis gebouwd, opgetrokken uit rode bakstenen die deels afkomstig zijn van vóór de brand in 1908. De schuur heeft een drie-zijdige kap met wolfeind en een uilenbord tegen een rechte voorgevel. De kap is na de restauratie weer bedekt met riet.

Bouw- en bewoningsgeschiedenis Zuidveld 11 Onnen

In 1859 krijgt Hindrik Hekman toestemming een woning te bouwen aan het Zuidveld. Hij trouwt in hetzelfde jaar met Aaltje Mulder. In de jaren die volgen worden in de nieuwgebouwde woning zes kinderen geboren. Drie van deze kinderen overlijden al op jonge leeftijd. Hindrik overlijdt in 1900 en zijn vrouw twee jaar later. De drie overgebleven kinderen bieden dan vervolgens de boerderij op een veiling te koop aan. Zoon Hendrik Hekman koopt de boerderij op deze veiling. Hij is in 1897 getrouwd met Grietje Sluurman en woont met haar al op de boerderij.

Op 26 april 1908 brandt de boerderij volledig af als gevolg van blikseminslag. Al op 11 mei 1908 vraagt Hendrik Hekman vergunning aan voor de herbouw met gebruik van zoveel mogelijk oude materialen. Die vergunning wordt hem verleend.

Hendrik Hekman wordt opgevolgd door zijn jongste zoon Derk. Deze trouwt in 1931 met Froukje Venema. In 1965 verhuist Derk Hekman naar Zuidlaren. De boerderij wordt dan verkocht aan Aldert van der Tuin.

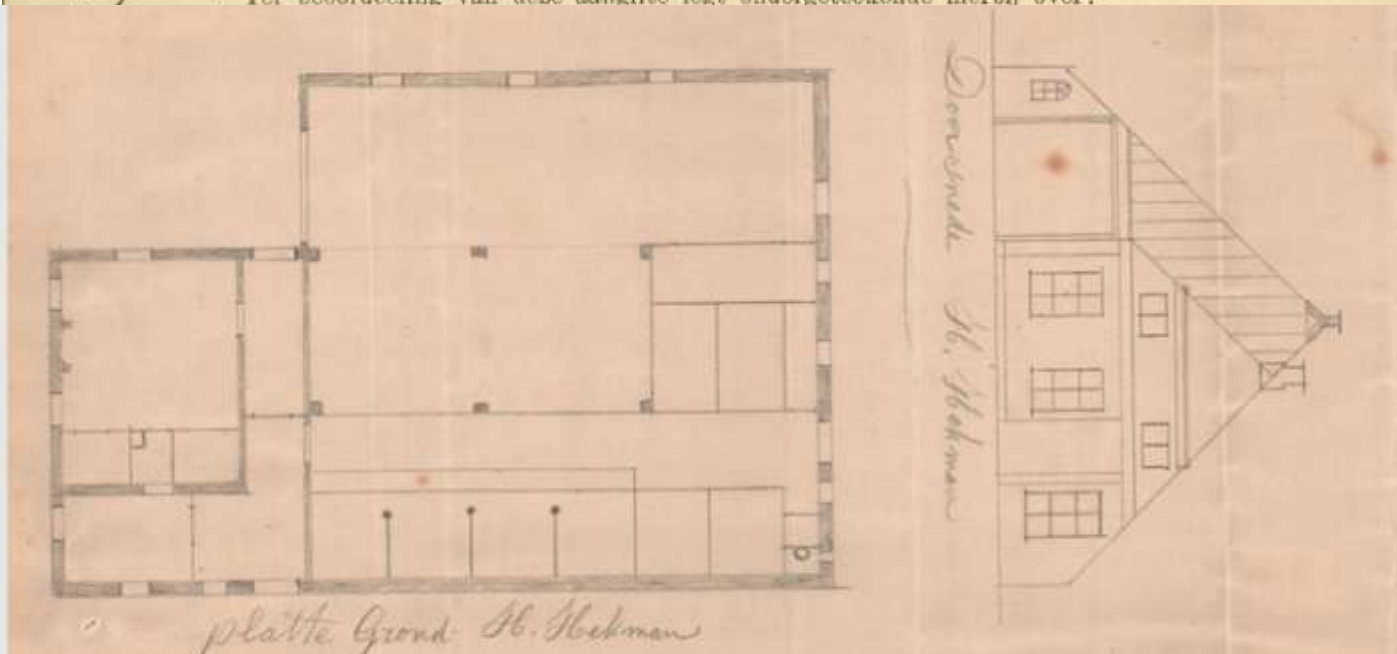

HAREN, 27 April. Gisteravond werd te Onnen de boerderij van den heer H. Hekman door het hemelvuur getroffen. Het huis is afgebrand. Twee varkens kwamen in de vlammen om. Huis en inboedel waren verzekerd bij de Onderlinge Brandwaarborg-Mij. alhier.

Nieuwsblad van het Noorden, 28 april 1908

Kadastrale hulpkaart van het Zuidveld uit 1956.

zijne door brand gteistorde beklaging weder opgebouwen in die voege als tekening aan mijt verzochende de schuur te mogen dekken met riet en het boven-eind der voorpoort van de schuur te bekleeden met plankhout. en verzochende tevens het ruime werk van het voor gebouw het welk zich nu in goeden staat bevindt te mogen laten staan.
Ter beoordeeling van deze aangifte legt ondergeteekende hierbij over:

Gebouwinformatie

Periode

in 1861 ontstaan.

Gebouwhistorie

<u>Datum</u>	<u>Gebruik</u>	<u>Straat of wijk, Plaats</u>	<u>Naam van het gebouw</u>
1830		Wijk C Onnen nieuw 059 perceel Haren	
1861		Wijk C Onnen nieuw 059 Haren	

Kadastrale beschrijving

Filiatie

<u>Datum</u>	<u>Kad.nr.</u>	<u>Artikel</u>	<u>Post</u>	<u>Eigenaar</u>
1830	G273	383	43	Aaltje Ebbing (1760-1843)
1847	G273	902	23	Jan Pathuis (1823-1875)
1856	G273	1261	1	Hindrik Hekman (1825-1900)
1861	G955	1261	3	Hindrik Hekman (1825-1900)
1867	G955	1261	4	Hindrik Hekman (1825-1900)
1904	G955	3358	4	Hendrik Hekman (1864-1936)
06-1910	G955	3358	6	Hendrik Hekman (1864-1936)
07-1910	G1606	3358	7	Hendrik Hekman (1864-1936)
1942	G1606	7706	2	Derk Hekman (1903-1970)
1957	G2144	7706	6	Derk Hekman (1903-1970)
1966	G2144	11975	1	Aldert van der Tuin (1906-?)

Kadastrale nummering

1830	Haren G273
1861	Haren G955
07-1910	Haren G1606
1957	Haren G2144

Beschrijving

Rijksmonument met de volgende omschrijvingen.

**** Gorechtse BOERDERIJ**, herbouwd in 1910 na een brand. Sinds ongeveer dertig jaar is het pand alleen als woning in gebruik. De boerderij, gebouwd in een ambachtelijk-traditionele bouwtrant, is onlangs gerestaureerd waarbij de schuur bij het woongedeelte is getrokken.

De boerderij is gelegen aan de doorgaande weg van Haren naar Noordlaren. Links van de boerderij is een boomgaard. Een heg scheidt boomgaard en voortuin van de openbare weg.

**** Gorechtse BOERDERIJ** bestaande uit een voorhuis waar de hoofdschuur asymmetrisch achter is geplaatst. Het VOORHUIS is opgetrokken in een rode baksteen (deels oude baksteen van voor 1910) op een aangesmeerd trasraam. De kap met wolfeind, gedekt met een geglazuurde zwarte muldenpan, heeft strakke windveren, een gemetselde schoorsteen en een goot op klossen. De gevels worden geleed door H-vensters met bovenlicht met geplakt loodband, strek en houten onderdorpels. De voorgevel (oost) heeft drie H-vensters, waarvan één kortere, en twee zaadvensters met strek. In de zuidgevel twee H-vensters en de hoofdentree, bestaande uit een houten deur met kijkgat onder een bovenlicht. In de lage noordgevel met mastgoot een liggend venster en een klein venster, en een deur en een dubbel tweeruits venster in een iets teruggeplaatst deel van de gevel.

De SCHUUR is opgetrokken in rode baksteen en heeft een driezijdige kap met wolfeind en uilenbord tegen een rechte voorgevel. De kap is gedekt met golfplaat (niet origineel) over riet. De voorgevel, met houten beschot in de top, heeft dubbele deeldeuren met onderdeur en een klein gietijzeren rondboogvenster met roedenverdeling. De zuidgevel heeft drie halve ijzeren rondboogvensters; de noordgevel met muurankers is blind. In de later gewijzigde achtergevel (west) muurankers, een opgeklampte schuurdeur met rollaag, drie ijzeren rondboogvensters met roedenverdeling, een klein ijzeren roosvenster en een hoge dubbele schuurdeur (niet origineel) met strek.

In het INTERIEUR van de drie vakken grote schuur is onder meer van belang: de houten sporenkap.

Waardering

Gorechtse boerderij van algemeen belang vanwege cultuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een Gorechtse boerderij uit 1910
- vanwege de sobere, doch verzorgde ambachtelijk-traditionele bouwtrant
- vanwege de redelijk hoge mate van gaafheid
- vanwege de rustieke ligging aan de weg van Groningen naar Noordlaren

Notulen burgemeester en wethouders, 3 juni 1859

H. Hekman, arbeider te Onnen, krijgt toestemming een woonhuis te bouwen op perceel sectie G nr. xx.
(Archief gemeente Haren, deel I, inventarisnummer 35)

Nieuwsblad van het Noorden, 3 juni 1902

Boeldag - Onnen.

Op donderdag 10 juli 1902, des morgens 9 uur, zullen, ten verzoeken van de Erven Hk. HEKMAN en AALTJE MULDER, in en bij het sterfhuis te Onnen, publiek worden verkocht: 5 koeien, w.o. 4 Melkkoeien en 1 Vroegmelkte, 1 Paard, mak in alle

tuigen, 10 Loopvarkens, Stroo, Kam, Stoompot, Boeren-, Melk- en Deelgereedschappen, w.o. Wagen, Ploeg en Egge, een partij Mest, een Baggerbak, enz.

Verder: huismeubelen, w.o. eikenhouten Kabinet, Pulpitrum, Koper-, Tin-, Blik- en Aardewerk, een Kolomkachel, een ijzeren Balans met Schalen en Gewichten, enz. enz.

Verder Veldvruchten als Rogge, Aardappels en Haver, in percelen.

S. LOHMAN, notaris te Haren.

Nieuwsblad van het Noorden, 17 oktober 1902

Vast Goed - Onnen.

Op Maandag 27 October 1902, des avonds 6 uur, zal in het café HOLTMAN te Onnen, ten verzoeken van de erven Hdk HEKMAN en AALTJE MULDER, na bekomen rechterlijke machtiging, publiek worden verkocht:

1. Een boerenbehuizing met erf en bouwland, zeer gunstig gelegen te Onnen aan den grintweg naar Haren, samen groot 1.73.60 H.A.

2. Een perceel Bouwland op de Onner Es, groot 6 A. 70 c.A., en

3. Een perceel Veen en Bouwland op de Onner Es, geheel groot 47 A. 20 c.A.

S. LOHMAN, notaris te Haren.

Nieuwsblad van het Noorden, 28 april 1908

HAREN, 27 April. Gisteravond werd te Onnen de boerderij van den heer H. Hekman door het hemelvuur getroffen. Het huis is afgebrand. Twee varkens kwamen in de vlammen om. Huis en inboedel waren verzekerd bij de Onderlinge Brandwaarborg-Mij. alhier.

Het nieuws van den dag, 30 april 1908

De boerderij van den heer H. Hekman, te Onnen, bij Groningen, is door den bliksem getroffen en geheel afgebrand. Huis en inboedel waren verzekerd.

Bewoners/Gebruikers

1860	hoofd, arbeider	Hindrik Hekman
1860	huisvrouw van Hindrik Hekman	Aaltien Mulder
21 nov 1860	geboorte	Aaltje Hekman
21 aug 1862	geboorte	Geertje Hekman
7 jul 1864	geboorte	Hendrik Hekman
27 sep 1867	geboorte	Roelfje Hekman
19 feb 1870	geboorte	Derk Hekman
11 mrt 1871	overlijden	Derk Hekman
10 mrt 1872	geboorte	Jantje Hekman
3 jan 1873	overlijden	Jantje Hekman
1880	dochter	Geertje Hekman
1880	dochter	Roelfje Hekman
1880	hoofd, arbeider	Hindrik Hekman
1880	huisvrouw van Hindrik Hekman	Aaltien Mulder
1880	zoon	Hendrik Hekman
1890	dochter	Geertje Hekman
1890	hoofd, arbeider	Hindrik Hekman
1890	huisvrouw van Hindrik Hekman	Aaltien Mulder
1890	zoon	Hendrik Hekman
1894	inwonende dienstknecht	Hendrik de Boer
1895	inwonende dienstknecht	Jan Tolner
30 mei 1895	overlijden	Roelfje Hekman
mei 1897	huisvrouw van Hendrik Hekman	Grietje Sluurman
24 mei 1898	geboorte	Hendrik Hekman
1900	hoofd, landbouwer	Hendrik Hekman
1900	huisvrouw van Hendrik Hekman	Grietje Sluurman
1900	huisvrouw van Hendrik Hekman sr.	Aaltien Mulder
1900	inwonende knecht	Jan Kamps
1900	zoon	Hendrik Hekman
21 apr 1900	overlijden	Hindrik Hekman
29 jul 1901	geboorte	Jan Hekman
13 jun 1902	overlijden	Aaltien Mulder
13 feb 1903	geboorte	Derk Hekman
1921	hoofd, landbouwer	Hendrik Hekman
1921	huisvrouw van Hendrik Hekman	Grietje Sluurman
1921	zoon	Derk Hekman
1921	zoon	Jan Hekman
1921	zoon	Hendrik Hekman

1931	hoofd, landbouwer	Derk Hekman
1931	huisvrouw van Derk Hekman	Froukje Venema
25 jan 1936	overlijden	Hendrik Hekman
1 mrt 1940	overlijden	Grietje Sluurman
30 jan 1957	hoofd, landbouwer	Derk Hekman
30 jan 1957	huisvrouw van Derk Hekman	Froukje Venema
1966	hoofd	Aldert van der Tuin

Adreshistorie

1860	Wijk C Onnen 56 Haren
1880	Wijk C Onnen 69 Haren
1890	Wijk C Onnen 73 Haren
1900	Wijk C Onnen 71 Haren
1921	Wijk E Onnen 78 Haren
1931	Onnen 89 Haren
30 jan 1957	Zuidveld 11 Onnen

Bronnen

Specificatie vermeldingen

1830
Wijk C Onnen nieuw 059 perceel Haren, kad. Haren sectie G nr. 273
eigenaar: Aaltje Ebbing (1760-1843) - art. 383/43

1847
Wijk C Onnen nieuw 059 perceel Haren, kad. Haren sectie G nr. 273
eigenaar: Jan Pathuis (1823-1875) - art. 902/23

1856
Wijk C Onnen nieuw 059 perceel Haren, kad. Haren sectie G nr. 273
eigenaar: Hindrik Hekman (1825-1900) - art. 1261/1

1861
Wijk C Onnen nieuw 059 Haren, kad. Haren sectie G nr. 955

info: Bouw woning
eigenaar: Hindrik Hekman (1825-1900) - art. 1261/3

1867
Wijk C Onnen nieuw 059 Haren, kad. Haren sectie G nr. 955
eigenaar: Hindrik Hekman (1825-1900) - art. 1261/4

1904
Wijk C Onnen nieuw 059 Haren, kad. Haren sectie G nr. 955
eigenaar: Hendrik Hekman (1864-1936) - art. 3358/4

jun 1910
Wijk C Onnen nieuw 059 Haren, kad. Haren sectie G nr. 955

info: herbouw na brand
eigenaar: Hendrik Hekman (1864-1936) - art. 3358/6

jul 1910
Wijk C Onnen nieuw 059 Haren, kad. Haren sectie G nr. 1606
eigenaar: Hendrik Hekman (1864-1936) - art. 3358/7

1942
Wijk C Onnen nieuw 059 Haren, kad. Haren sectie G nr. 1606
eigenaar: Derk Hekman (1903-1970) - art. 7706/2

1957

Wijk C Onnen nieuw 059 Haren, kad. Haren sectie G nr. 2144
eigenaar: Derk Hekman (1903-1970) - art. 7706/6

1966

Wijk C Onnen nieuw 059 Haren, kad. Haren sectie G nr. 2144
eigenaar: Aldert van der Tuin (1906-?) - art. 11975/1

Register van namen

Boer, Hendrik de	
1894	inwonende dienstknecht
Ebbing, Aaltje	
1830	eigenaar
Hekman, Aaltje	
21 nov 1860	geboorte
Hekman, Derk	
19 feb 1870	geboorte
11 mrt 1871	overlijden
13 feb 1903	geboorte
1921	zoon
1931	hoofd, landbouwer
1942	eigenaar
1957	eigenaar
30 jan 1957	hoofd, landbouwer
Hekman, Geertje	
21 aug 1862	geboorte
1880	dochter
1890	dochter
Hekman, Hendrik	
7 jul 1864	geboorte
1880	zoon
1890	zoon
24 mei 1898	geboorte
1900	zoon
1904	eigenaar
jun 1910	eigenaar
jul 1910	eigenaar
1921	zoon
25 jan 1936	overlijden
Hekman, Hindrik	
1856	eigenaar
1860	hoofd, arbeider
1861	eigenaar
1867	eigenaar
1880	hoofd, arbeider
1890	hoofd, arbeider
21 apr 1900	overlijden
Hekman, Jan	
29 jul 1901	geboorte
1921	zoon
Hekman, Jantje	
10 mrt 1872	geboorte
3 jan 1873	overlijden
Hekman, Roelfje	
27 sep 1867	geboorte
1880	dochter
30 mei 1895	overlijden
Kamps, Jan	
1900	inwonende knecht
Mulder, Aaltien	
1860	huisvrouw van Hindrik Hekman
1880	huisvrouw van Hindrik Hekman
1890	huisvrouw van Hindrik Hekman
1900	huisvrouw van Hendrik Hekman sr.
13 jun 1902	overlijden
Pathuis, Jan	
1847	eigenaar
Sluurman, Grietje	
mei 1897	huisvrouw van Hendrik Hekman
1900	huisvrouw van Hendrik Hekman

1921	huisvrouw van Hendrik Hekman
1 mrt 1940	overlijden
Tolner, Jan	
1895	inwonende dienstknecht
Tuin, Aldert van der	
1966	hoofd
Venema, Froukje	
1931	huisvrouw van Derk Hekman
30 jan 1957	huisvrouw van Derk Hekman